

การสร้างสรรค์ดนตรีสนับสนุน สำหรับประกอบการแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
ทักษะกลองชุด หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
THE DEVELOPMENT OF BACKING TRACKS FOR DRUM SET PERFORMANCE
ASSESSMENT IN THE BACHELOR OF FINE AND APPLIED ARTS PROGRAM
IN POPULAR MUSIC, (REVISED CURRICULUM B.E. 2023),
RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

อนวัจน์ เขียวปราง¹
Anuwat Kheawprang¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยประกอบด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ ผ่านการศึกษาเอกสารวิชาการและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทักษะการบรรเลงกลองชุดใน 6 รายวิชาในหลักสูตร ตามวัตถุประสงค์วิจัยข้อที่ 1 จากนั้นได้นำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวไปสู่การวิจัยเชิงสร้างสรรค์ โดยอาศัยกระบวนการสร้างสรรค์ทางดนตรีเพื่อออกแบบและผลิตดนตรีสนับสนุน สำหรับใช้ในการทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการบรรเลงกลองชุดในแต่ละรายวิชา ตามวัตถุประสงค์วิจัยข้อที่ 2 นำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะกลองชุดอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัย พบว่า ผลการศึกษาทักษะกลองชุดจากทั้ง 6 รายวิชา มีผลสัมฤทธิ์ทักษะกลองชุดที่หลากหลายครอบคลุมตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน พัฒนาไปสู่ขั้นสูงด้วยเทคนิคต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้การบรรเลงกลองมีประสิทธิภาพ ซึ่งวัดผลสัมฤทธิ์ดนตรีสนับสนุน จำนวน 6 เพลง ซึ่งออกโครงสร้างเพลง ทำนองและการดำเนินคอร์ดที่สอดคล้องกับสุนทรียภาพของแต่ละแบบตามลักษณะเฉพาะของแต่ละแนวดนตรี ได้แก่ ดนตรีป๊อป ดนตรีร็อก ดนตรีบลูส์และคันทรี่ ดนตรีอาร์แอนด์บีและฮิปฮอป ดนตรีโซลและฟังก์ ดนตรีแจ๊สและละติน ช่วยส่งเสริมการบรรเลงกลองชุดอย่างมีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมดนตรียุคปัจจุบัน

คำสำคัญ: ดนตรีสนับสนุน, ผลสัมฤทธิ์ทักษะกลองชุด, มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีสากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง anuwat.t@rumail.ru.ac.th

¹ Lectures in Music, Faculty of Fine and Applied Arts, Ramkhamhaeng University, anuwat.t@rumail.ru.ac.th

Receive 06/06/68, Revise 13/09/68, Accept 22/09/68

Abstract

This research employed a mixed methods approach, integrating qualitative research through academic document analysis and expert interviews to evaluate the learning outcomes of drum set performance skills across six courses, in alignment with the first research objective. The insights gained were then applied in a creative research phase, utilizing musical creativity processes to design and produce backing tracks for assessing performance outcomes in each course, addressing the second research objective. This approach led to the development of effective tools for evaluating drum set performance skills.

The results revealed that the six courses support the acquisition of a diverse range of drum set skills, progressing from basic to advanced levels through various techniques that enhance performance efficiency. The assessment was conducted using six genre-specific backing tracks, each composed with appropriate musical structures, melodies, and harmonic progressions aligned with the stylistic aesthetics of Pop, Rock, Blues & Country, R&B & Hip-Hop, Soul & Funky, and Jazz & Latin. These backing tracks facilitated effective performance and skill development, aligning with the current demands of the music industry.

Keywords: Backing Track, Drum set Performance Assessment,
Ramkhamheang University

บทนำ

ทักษะกลองชุด เป็นหนึ่งในทักษะของกลุ่มการแสดงดนตรีในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่สนใจเรียนทักษะกลองชุดให้มีศักยภาพของทักษะการบรรเลงกลองชุดให้ครอบคลุมรูปแบบดนตรีทั้ง 6 แนว เพลง ดังนั้นหลักสูตรจึงได้บรรจุรายวิชาเพื่อตอบสนองจุดมุ่งหมาย โดยมีรายวิชาที่สอนจำนวน 6 รายวิชา ได้แก่ ทักษะกลองชุดดนตรีป๊อปร่วมสมัย ทักษะกลองชุดดนตรีร็อก, ทักษะกลองชุดดนตรีบลูส์และคันทรี่ ทักษะกลองชุดดนตรีอาร์แอนด์บี และฮิปฮอป ทักษะกลองชุดดนตรีโซลและฟังก์ และทักษะกลองชุดดนตรีแจ๊สและละติน

การจัดการเรียนการสอนทักษะกลองชุดที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในการบรรเลงกลองชุดได้ครอบคลุมทั้ง 6 แนวเพลงที่มีความนิยมในอุตสาหกรรมดนตรียุคปัจจุบัน

เป็นการจัดการเรียนการสอนที่หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) มหาวิทยาลัยรามคำแหงเล็งเห็นว่าควรเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งการตอบโจทย์ให้ผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาไปเป็นบัณฑิตสามารถทำงานได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตในอุตสาหกรรมดนตรี

จากความสำเร็จที่ได้กล่าวมาในข้างต้น และในฐานะที่ปัจจุบัน ผู้วิจัยเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบการเรียนการสอนทักษะกลองชุดทั้ง 6 รายวิชา ของหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) มหาวิทยาลัยรามคำแหงนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการผลิตเครื่องมือการวัดและประเมินผลการสอบปลายภาคของการเรียนการสอนทักษะกลองชุดทั้ง 6 รายวิชา ในรูปแบบดนตรีสนับสนุน หรือ แแบ็กกิ้งแทร็ก สำหรับทดสอบศักยภาพการบรรเลงกลองชุดทั้ง 6 แนวเพลงของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนทักษะกลองชุดทั้ง 6 รายวิชา ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้เรียนพึงมี และสามารถทำได้ ซึ่งเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่หลักสูตรได้กำหนดเอาไว้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทักษะกลองชุดทั้ง 6 รายวิชา ในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อสร้างสรรค์ดนตรีสนับสนุน (Backing Track) สำหรับทดสอบผลสัมฤทธิ์การศึกษาทักษะกลองชุดทั้ง 6 รายวิชา ในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านเวลา ช่วงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน 2568
2. ด้านเนื้อหา ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาคำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ระดับรายวิชา แผนการเรียนการสอน สื่อ เพื่อประกอบการวิเคราะห์ของการเรียนการสอนทักษะกลองชุด จำนวน 6 รายวิชา ดังนี้ ทักษะกลองชุดดนตรีป๊อปสมัยนิยม ทักษะกลองชุดดนตรีร็อก ทักษะกลองชุดดนตรีบลูส์ และคันทรี่ ทักษะกลองชุดดนตรีอาร์แอนด์บีและฮิปฮอป ทักษะกลองชุดดนตรีโซลและฟังก์ ทักษะกลองชุดดนตรี แจ๊สและละติน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. รูปแบบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทักษะกลองชุดทั้ง 6 รายวิชา ในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. ดนตรีสนับสนุน (Backing Track) สำหรับทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทักษะกลองชุดทั้ง 6 รายวิชาในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยประกอบด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผ่านการศึกษาเอกสารวิชาการที่ใช้ประกอบการสอนวิชาทักษะกลองชุดจำนวน 6 รายวิชา (ระบุนตามขอบเขตการวิจัย) พร้อมทั้งดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทักษะการบรรเลงกลองชุดใน 6 รายวิชาในหลักสูตร จากนั้นได้นำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวไปสู่การวิจัยเชิงสร้างสรรค์ (Creativity Research) โดยอาศัยกระบวนการสร้างสรรค์ทางดนตรีเพื่อออกแบบและผลิตดนตรีสนับสนุน (Backing Tracks) ที่มีโครงสร้างเพลง ทำนอง และการดำเนินคอร์ด เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศประกอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะกลองชุดจำนวน 6 เพลง ได้แก่ ดนตรีสนับสนุนทักษะกลองชุดดนตรีป๊อปสมัยนิยม ดนตรีสนับสนุนทักษะกลองชุดดนตรีร็อก ดนตรีสนับสนุนทักษะกลองชุดดนตรีบลูส์และคันทรี่ ดนตรีสนับสนุนทักษะกลองชุดดนตรีอาร์แอนด์บี และฮิปฮอป ดนตรีสนับสนุนทักษะกลองชุดดนตรีโซลและฟังก์ ดนตรีสนับสนุนทักษะกลองชุดดนตรีแจ๊สและละติน เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะกลองชุดของหลักสูตร

ผลการศึกษา

1. การศึกษาทักษะกลองชุดถือเป็นส่วนสำคัญของรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะด้าน ภายใต้หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติที่ครอบคลุมรูปแบบดนตรีหลากหลายซึ่งเป็นที่ใช้จริงในอุตสาหกรรมดนตรี ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ภาพรวมองค์ความรู้ในเอกสารประกอบการสอน ร่วมกับการพิจารณาความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่าแต่ละสไตล์ดนตรีถูกออกแบบให้เป็นรายวิชาเฉพาะที่มีการจัดลำดับและจำแนกออกเป็น 6 รายวิชา ดังนี้

1.1 ทักษะกลองชุดดนตรีป๊อปร่วมสมัย

การพัฒนาทักษะกลองชุดในบริบทดนตรีป๊อปร่วมสมัยเน้นการวางรากฐานทางจังหวะและเสียงอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการอ่านโน้ตพื้นฐานควบคู่กับการฝึกเคลื่อนไหวที่ประสานมือและเท้าอย่างแม่นยำ พร้อมบูรณาการเทคนิคการบรรเลงลูกส่ง ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ผสมผสานกับเทคนิคในการผลิตเสียงกลองให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ดังภาพประกอบที่ 1 เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเชิงโครงสร้างดนตรีและการนำไปใช้แสดงในโครงสร้างเพลง ท่อนร้อง-ท่อนคอรัส สะท้อนถึงความเชื่อมโยงระหว่างทักษะทางเทคนิคและการใช้งานในสถานการณ์จริงอย่างเป็นรูปธรรม

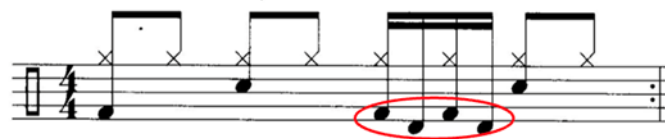

ภาพที่ 1 โน้ตการใช้สัญลักษณ์ทางดนตรีภายในกลุ่มโน้ตของลูกส่งกลองชุด

ที่มา: Duperron, L. (2010): สำนักพิมพ์ Railroad Media, Inc

1.2 ทักษะกลองชุดดนตรีร็อก

การบรรเลงกลองชุดในดนตรีร็อกมุ่งเน้นการถ่ายทอดอารมณ์ที่หนักแน่นและทรงพลังผ่านเทคนิคเฉพาะทาง ได้แก่ การเน้นเสียงโน้ตสำคัญด้วยเครื่องหมายเน้นเสียง และเทคนิคแฟลมเพื่อเสริมสร้างความชัดเจนทางอารมณ์ การบรรเลงลูกส่ง (*fill-in*) ที่กระตุ้นความตื่นเต้นและสร้างพลังงานก่อนเข้าสู่ท่อนเพลงต่าง ๆ โดยเฉพาะการใช้โน้ตเข้บัตสามชั้น (32nd note) ที่มีความถี่สูงช่วยเร่งเร้าอารมณ์ นอกจากนี้ การใช้เทคนิคกระเดื่องคู่ ในการเพิ่มจำนวนโน้ตของเบสดรัมช่วยเสริมความหนาแน่นของเสียงและสะท้อนเอกลักษณ์ความหนักแน่นของดนตรีร็อกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังภาพประกอบที่ 2

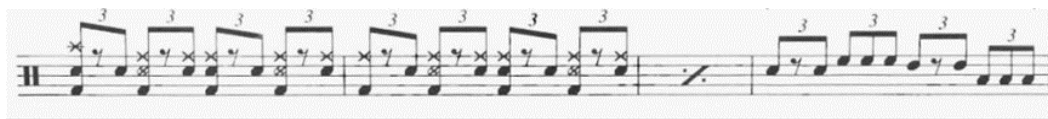
ภาพที่ 2 การฝึกเหยียบ Double Bass ในสัดส่วนเข้บัตสองชั้น กับการบรรเลงกลองชุดในจังหวะร็อก

ที่มา: Rondinelli, B., & Lauren, M. (2000): สำนักพิมพ์ Modern Drummer

Publications, Inc

1.3 ทักษะกลองชุดดนตรีบลูส์และคันทรี่

การเรียนรู้กลองชุดในบริบทดนตรีบลูส์และคันทรี่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับโครงสร้างจังหวะเฉพาะตัว โดยเน้นการบรรเลงในสัดส่วนโน้ตแบบสามพยางค์ อาทิ จังหวะ *Slow Blues* และ *Shuffle* ดังภาพประกอบที่ 3 รวมถึงการย่อจังหวะเป็นโน้ตสามพยางค์เพื่อเพิ่มความถี่และความต่อเนื่องของจังหวะ ทั้งนี้ผู้เรียนยังต้องเข้าใจสัญลักษณ์เฉพาะของดนตรีบลูส์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบรรเลงจังหวะประกอบบทเพลงและการด้นสดบนกลองชุด (*drum improvisation*) อย่างมีบริบท นอกจากนี้ ผู้เรียนจะต้องฝึกบรรเลงตามประเภทของดนตรีบลูส์ที่หลากหลาย ตั้งแต่ *Delta Blues* ซึ่งเป็นรากฐานดนตรีบลูส์ดั้งเดิม พัฒนาสู่ *Chicago Blues* ที่ใช้เครื่องดนตรีสมัยนิยม ไปจนถึง *Texas Blues* และ *Blues Rock* ซึ่งได้รับการยอมรับในระดับอุตสาหกรรมดนตรีสากล

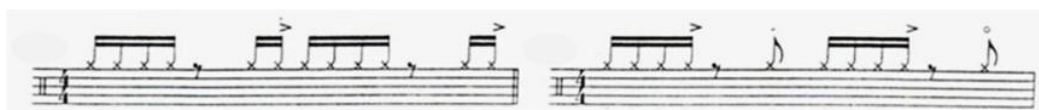

ภาพที่ 3 : การบรรเลงลูกส่งกลองชุดประกอบการบรรเลงจังหวะ Shuffle

ที่มา: Brechtlein, T. (1996): สำนักพิมพ์ Alfred Music

1.4 ทักษะกลองชุดดนตรีอาร์แอนด์บีและฮิปฮอป

การบรรเลงกลองชุดในดนตรีอาร์แอนด์บีและฮิปฮอปมีรากฐานอยู่กับการเน้นจังหวะที่ 2 และ 4 หรือที่เรียกว่า *backbeat* 2,4 ซึ่งเป็นหัวใจของการสร้างอารมณ์การโยก (*groove*) ในดนตรีประเภทนี้ โดยในฮิปฮอปร่วมสมัยยังมีการปรับเปลี่ยน *backbeat* ให้เป็นเพียงจังหวะที่ 3 ในโครงสร้างแบบ *half-time* เพื่อสร้างความรู้สึกที่หน่วงและเหวี่ยงมากขึ้น ขณะเดียวกันก็บาลานซ์ความกระฉับกระเฉงของจังหวะด้วยการเพิ่มโน้ตย่อยบน *hi-hat* ดังภาพประกอบที่ 4 ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของดนตรี *Boom-Trap* ในด้านการพัฒนาลูกส่ง (*fill-in*) ที่มีการออกแบบให้เหมาะสมกับรูปแบบจังหวะ

ภาพที่ 4 : ตัวอย่างแบบฝึกหัดการพัฒนาารูปแบบการบรรเลง Hi-Hat

ที่มา: Roscetti, E. (1998) : สำนักพิมพ์ Hal Leonard Corporation.

1.5 ทักษะกลองชุดดนตรีโซลและฟังก์

การบรรเลงกลองชุดในดนตรีโซลและฟังก์มีเอกลักษณ์โดดเด่นคือการใช้เทคนิคเฉพาะที่เน้นการสร้าง “สีสันทันของเสียง” ผ่านรายละเอียดของจังหวะที่ประณีต ซึ่งเทคนิคสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างเอกลักษณ์ของจังหวะกลองในดนตรีสไตล์นี้ ได้แก่ การใช้เสียงเปิด-ปิดของไฮแฮทเพื่อสร้างสำเนียงเสียงให้กระชับ และตื้นตัน รวมถึงการบรรเลง *ghost note* บนกลองสแนร์ ซึ่งเป็นโน้ตที่มีน้ำหนักเบามาก ทำหน้าที่ประดับจังหวะและเสริมความสั่นไหวให้กับโครงสร้างจังหวะ และการประยุกต์ใช้แนวคิด *Paradiddle Stroke* และ *Inverted Paradiddle* ดังภาพประกอบที่ 5 เพื่อเพิ่มมิติทางจังหวะให้หลากหลายและโดดเด่นยิ่งขึ้นในบริบทของดนตรีโซลและฟังก์

ภาพที่ 5 รูปแบบจังหวะที่เรียกว่า Inverted Paradiddle

ที่มา: Garibaldi, D. (1990) : สำนักพิมพ์ Alfred Music

1.6 ทักษะกลองชุดดนตรีแจ๊สและละติน

การบรรเลงกลองชุดในดนตรีแจ๊สและละตินการสร้างสรรค์จังหวะที่มีชีวิตชีวาและพลิ้วไหวผ่านบทบาทของกลองสแนร์ในลักษณะที่เรียกว่า “Snare Comping” ดังภาพประกอบที่ 6 ซึ่งเป็นการประยุกต์แนวคิดการบรรเลงสนับสนุน หรือการบรรเลงเพื่อตอบโต้เสียงกับทำนอง ทั้งนี้ยังเสริมสร้างเอกลักษณ์จากรูปแบบการแสดงออกทางคีตปฏิภาณ หรือ Improvisation ที่แตกต่างจากการแสดงดนตรีสไตล์อื่น ๆ โดยการแสดงคีตปฏิภาณนั้น จะมีทั้งการบรรเลงแบบ Chorus Solos ซึ่งเป็นการดันสดภายใต้กรอบโครงสร้างของจำนวนห้องเพลงเท่ากับทำนองหลัก และการบรรเลงแบบ Trade 4 ซึ่งเป็นการสลับดันสระหว่างกลองชุดกับเครื่องดนตรีอื่นในช่วงละ 4 ห้องเพลงเป็นลักษณะเฉพาะของการสนทนาด้วยเสียงดนตรีที่แสดงให้เห็นถึงทักษะการตอบโต้และความร่วมมือทางดนตรีอย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาทักษะกลองชุดในระดับสูง

ภาพที่ 6 สแนร์คอมป์ในรูปแบบ syncopation

ที่มา: Riley, J. (1994): สำนักพิมพ์ Manhattan Music Publication

2. จากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในการบรรเลงกลองชุดตามแนวดนตรีทั้ง 6 สไตล์เพลง ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ทักษะการบรรเลงในแต่ละแนว มาพัฒนาและเรียบเรียงเป็นรูปแบบการตีกลองที่เหมาะสม และให้มีความสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของแต่ละแนวดนตรี ซึ่งเป็นที่นิยมใช้งานจริงในบริบทของอุตสาหกรรมดนตรีร่วมสมัย โดยกระบวนการนี้มุ่งเน้นการประยุกต์ทักษะเชิงปฏิบัติให้เข้ากับบริบททางดนตรีจริง ผ่านการสร้างสรรค์บทเพลงต้นฉบับที่สะท้อนโครงสร้างเพลง (form) ทำนอง (melody) การดำเนินคอร์ด (Chord Progression) ที่นิยมใช้อย่างเหมาะสมกับดนตรีแต่ละสไตล์ อันจะนำไปสู่บทบาทดนตรีสนับสนุนที่รวมทั้งสิ้น 6 บทเพลง

2.1 ดนตรีสนับสนุนทักษะกลองชุดดนตรีป๊อปสมัยนิยม ดังภาพประกอบที่ 7 มีโครงสร้างของบทเพลงที่แบ่งออกเป็นส่วนต่าง ๆ อย่างชัดเจน ได้แก่ ท่อนนำ (Introduction) ท่อนเวิร์ส (Verse) ท่อนก่อนคอรัส (Pre-Chorus) ท่อนคอรัส (Chorus) ท่อนดนตรีบรรเลง (Instrument) ท่อนโซโล (Solo) และท่อนปิดท้าย (Outro) โดยมีการดำเนินคอร์ดหลักจำนวน 2 รูปแบบ คือ Em-F-Am-G และ Am-G-Em-F พร้อมกับลีลาทำนองซึ่งมีการจัดวางสัดส่วนโน้ตอย่างสมดุล เน้นการนำทำนองมาพัฒนาต่อ และมีการเคลื่อนที่ของระดับเสียงที่ราบรื่นและจดจำได้ง่าย ดังภาพประกอบที่ 8 ซึ่งส่งผลให้ผู้ฟังสามารถติดตามและมีปฏิสัมพันธ์กับดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Pop Music Drum Backing Track

♩ = 110 **Intro**

Em F Am

Melody

Harmony

G.t.Bass

Drum set

ภาพที่ 7 ตัวอย่างโน้ตดนตรีสนับสนุนเพลง Pop Music (Drum Backing Track)

ที่มา: อนุวัฒน์ เขียวปราง

Verse

13 Em F Am

Melody

16 G Em F

Melody

Pre-Chorus

19 Am G Am

Melody

ภาพที่ 8 ตัวอย่างทำนองท่อน Verse เพลง Pop Music (Drum Backing Track)

ที่มา: อนุวัฒน์ เขียวปราง

2.2 ดนตรีสนับสนุนทักษะกลองชุดดนตรีร็อก ดังภาพประกอบที่ 9 มีโครงสร้างของบทเพลงที่ประกอบไปด้วย ท่อนนำ (Introduction) ท่อนทำนองหลัก (Melody) ท่อนดนตรี (Instrument) ท่อนโซโล่กีตาร์ (Guitar Solo) และ ท่อนปิดท้าย (Outro) มีการดำเนินคอร์ดจำนวน 2 รูปแบบ ได้แก่ การใช้คอร์ด Am ตลอดทั้งท่อน และการดำเนินคอร์ด F-G-Am-Am พร้อมกับลีลาทำนองที่เน้นการนำเสนอความมั่นคงของกระสวนจังหวะและการเคลื่อนโน้ตซ้ำแต่สามารถใช้ได้ทุกคอร์ด ดังภาพประกอบที่ 10

Rock
Drum Backing Track

Intro
♩ = 170

ภาพที่ 9 ตัวอย่างโน้ตดนตรีสนับสนุนเพลง Rock Music (Drum Backing Track)

ที่มา: อนุวัฒน์ เขียวปราง

ภาพที่ 10 ตัวอย่างการซ้ำทำนองขณะมีการดำเนินคอร์ด

เพลง Rock Music (Drum Backing Track)

ที่มา: อนุวัฒน์ เขียวปราง

2.3 ดนตรีสนับสนุนทักษะกลองชุดดนตรีบลูส์และคันทรี่ ดังภาพประกอบที่ 11 มีโครงสร้างของบทเพลงที่ประกอบไปด้วย ท่อนทำนองหลัก (Melody) ท่อนเปียโนโซโล (Piano Solo) และท่อนกีตาร์โซโล (Guitar Solo) มีการดำเนินคอร์ดในลักษณะดนตรีบลูส์ 12 ห้อง พร้อมกับทำนองที่ถูกสร้างมาจากกลุ่มเสียง E Blues

ภาพที่ 11 ตัวอย่างโน้ตทำนองดนตรีสนับสนุน
เพลง Blues & Country Music (Drum Backing Track)
ที่มา: อนุวัฒน์ เชี่ยวปราง

2.4 ดนตรีสนับสนุนทักษะกลองชุดดนตรีอาร์แอนด์บีและฮิปฮอป ดังภาพประกอบที่ 12 มีโครงสร้างของบทเพลงที่ประกอบไปด้วย ท่อนนำ (Introduction) ท่อนทำนองหลักที่ 1 (A) ท่อนทำนองหลักที่ 2 (B) ท่อนดนตรี (Instrument) และ ท่อนสลับโซโล (Trade Solo) มีการดำเนินคอร์ดที่เป็นเอกลักษณ์จำนวน 3 รูปแบบ ได้แก่ 1. การใช้คอร์ดในกุญแจเสียง Cm 2. การใช้คอร์ด Db ซึ่งเป็นคอร์ดที่ถูกยืมมาจากกุญแจเสียง C Phrygian และ 3. การใช้คอร์ด A ซึ่งเป็นคอร์ดที่ถูกเคลื่อนที่ลงจากคอร์ด Cm ในระดับคู่สาม (พิจารณาจากโน้ตพื้นต้นของคอร์ด) ภายใต้แนวคิดความสัมพันธ์คอร์ดต่างกัน คู่ 3rd นอกกุญแจเสียง หรือ “Chromatic mediant” พร้อมกับแนวคิดการสร้างทำนองที่เน้นความสอดคล้องกับโน้ตในคอร์ด และการใช้บันไดเสียงทางแจ๊สไมเนอร์ นั่นคือ C Dorian b2 เพื่อสร้างเอกลักษณ์ทางดนตรีแบบดนตรีอัลซีเรีย หรือดนตรีแบบฉบับตะวันออกกลางมาสร้างเอกลักษณ์ที่โดดเด่น ดังภาพประกอบที่ 13

R&B and HipHop
Drum Backing Track

♩ = 125 **intro** Cm Db Cm A Cm

ภาพที่ 12 ตัวอย่างโน้ตดนตรีสนับสนุนเพลง R&B and HipHop Music (Drum Backing Track)

ที่มา: อนุวัฒน์ เชี่ยวปราง

B Cm Db Cm A Cm Db

33 Melody

36 Cm A Cm Db Cm A

39 Cm Db Cm A

ภาพที่ 13 ตัวอย่างการดำเนินคอร์ด และทำนอง ในท่อน B เพลง R&B and HipHop

ที่มา: อนุวัฒน์ เชี่ยวปราง

2.5 ดนตรีสนับสนุนทักษะกลองชุดดนตรีโซลและฟังก์ ดังภาพประกอบที่ 14 มีโครงสร้างของบทเพลงที่ประกอบไปด้วย ท่อนนำ (Introduction) ท่อนทำนองหลักที่ 1 (A) ท่อนทำนองหลักที่ 2 (B) ท่อน ท่อนดนตรี (Instrument) และท่อนโซโล (Solo) มีการดำเนินคอร์ดที่เป็นเอกลักษณ์จำนวน 3 รูปแบบ ได้แก่ 1. การดำเนินคอร์ด E7-A7-B7 2. การใช้เทคนิค Mode Mixture ปรากฏที่ใช้คอร์ด C7 ที่ยืมมาจากกุญแจเสียง E ดอเรียน 3. การใช้เทคนิค Chromatic Side - Slip ปรากฏที่ใช้คอร์ด Eb7 เทคนิคหนึ่งในการเคลื่อนคอร์ด ขึ้นหรือลงทีละครึ่งเสียงอย่างขนานกัน (Chromatically) กับคอร์ด E7 ที่เป็น Tonic Chord ของกุญแจเสียงเพลงนี้ พร้อมกับแนวคิดการสร้างทำนองที่ตอบรับกันระหว่างทำนอง 2 แนว ที่เรียกกันว่า Call and Respond ตามแบบฉบับดนตรีโซล ดังภาพประกอบที่ 15

Soul & Funky

Drum Backing Track

Intro

ภาพที่ 14 ตัวอย่างโน้ตดนตรีสนับสนุนเพลง Soul & Funky Music (Drum Backing Track)

ที่มา: อนุวัฒน์ เขียวปราง

ภาพที่ 15 ตัวอย่างลีลาทำนองแบบ Call and Respond ในท่อน A เพลง Soul and Funky

ที่มา: อนุวัฒน์ เขียวปราง

2.6 ดนตรีสนับสนุนทักษะกลองชุดดนตรีแจ๊สและละติน ดังภาพประกอบที่ 16 มีโครงสร้างของบทเพลงที่ประกอบไปด้วย ท่อนท่อนต้นสดของเปียโน (Piano Adlib) ท่อนทำนองหลัก (Melody) ท่อนโซโลเปียโน (Piano Solo) ท่อนโซโลกีตาร์ (Guitar Solo) ท่อนสลับโซโล 4 ห้องเพลง (Trade 4 Solo) มีการดำเนินคอร์ดสังคีตลักษณ์ A-A-B-B มีการใช้เทคนิคเพื่อสร้างเอกลักษณ์ได้แก่ 1. แนวคิดการดำเนินคอร์ดลักษณ์ ii-V 2. การใช้คอร์ดดอมีนันทลำดับที่สอง (Secondary Dominant) ในลักษณะของการเคลื่อนที่แบบวงจรที่ห้า (Circle progression) 3. การประยุกต์ใช้แนวคิด Mode Mixture (หรือ Modal Interchange) โดยมีการยืมคอร์ดจากโหมดคู่ขนานของกุญแจเสียงหลัก และ 4) การดำเนินคอร์ดแบบ ii-V เพื่อสร้างความเคลื่อนไหวเชิงฟังก์ชันเข้าหาคอร์ดเป้าหมาย ดังภาพประกอบที่ 17

Jazz & Latin
Drum Backing Track

♩ = 140
Swing

Piano Adlib

ภาพที่ 16 ตัวอย่างโน้ตดนตรีสนับสนุนเพลง Jazz & Latin Music (Drum Backing Track)

ที่มา: อนุวัฒน์ เชี่ยวปราง

ภาพที่ 17 ตัวอย่างทำนองและการดำเนินคอร์ด ลีลา A1 และ A2 เพลง Jazz and Latin

ที่มา: อนุวัฒน์ เชี่ยวปราง

สรุปและอภิปรายผล

1. การฝึกกลองชุดในบริบทดนตรีต่าง ๆ มีลักษณะเฉพาะที่สะท้อนทั้งโครงสร้างจังหวะ เทคนิคการบรรเลง และอารมณ์ของแต่ละสไตล์ 1. ดนตรีป๊อปร่วมสมัยเน้นการวางรากฐานจังหวะและเสียงผ่านการอ่านโน้ตควบคู่กับการฝึกมือ-เท้าอย่างแม่นยำ 2. ดนตรีร็อกมุ่งถ่ายทอดความหนักแน่น โดยเน้นโน้ตสำคัญ เทคนิคแฟลม ตลอดจนการใช้เทคนิคกระเดื่องคู่สนับสนุนอารมณ์ร่วมให้เหมาะสมกับสไตล์เพลง 3. ดนตรีบลูส์และคันทรี่เน้นการพัฒนาทักษะตามโครงสร้างจังหวะเฉพาะ เช่น Slow Blues และ Shuffle 4. ดนตรีอาร์แอนด์บีและฮิปฮอปมีการสร้างรูปแบบจังหวะเฉพาะ โดยปรับ backbeat เป็นจังหวะที่ 3 ใน half-time ให้เกิดความหน่วงของจังหวะ พร้อมทั้งพัฒนาสัดส่วนไฮแอทอย่างมีลีลา 5. ดนตรีโซลและฟังก์โดดเด่นที่การสร้าง “ลีลาของเสียง” ผ่านไฮแอท

เปิด-ปิด ghost note และ Paradiddle Stroke/Inverted Paradiddle 6. ดนตรีแจ๊สและละติน เน้นจังหวะพลิ้วไหวด้วย Snare Comping ซึ่งเป็นการสนับสนุนหรือโต้ตอบกับทำนอง ทำให้กลองชุด มีบทบาทในการกำหนดอารมณ์ และสีสันในการบรรเลง

2. ดนตรีสนับสนุนทักษะกลองชุดในแต่ละแนวมีลักษณะเฉพาะที่สอดคล้องกับโครงสร้างและ รูปแบบของเพลง 1. ดนตรีป๊อปสมัยนิยม โครงสร้างเพลงแบบเวิร์ส-คอรัสเรียบง่าย ทำให้กลอง สามารถสร้างรากฐานจังหวะได้ชัดเจน 2. ดนตรีร็อกเน้นความมั่นคงของรูปแบบจังหวะพร้อมสีสันจาก กีตาร์ไฟฟ้า 3. ดนตรีบลูส์และคันทรี่ใช้โครงสร้างเพลงแบบ 12 เพลงตามแบบฉบับบลูส์ 4. ดนตรีอาร์ แอนด์บีและฮิปฮอปมีโครงสร้างเพลงไม่ซับซ้อน เน้นทำนองซ้ำจำง่าย 5. ดนตรีโซลและฟังก์เน้น จังหวะย่อย (subdivision) ที่สนุกและมีชีวิตชีวาผสมผสานกับเครื่องเป่าที่เป็นพื้นผิวทางดนตรี 6. ดนตรีแจ๊สและละตินให้ความสำคัญกับการดำเนินทำนองและคอร์ดตามฉบับแจ๊ส พร้อมโครงสร้าง เพลงที่เอื้อต่อการด้นสดและแสดงออกของทักษะกลองชุด

จากผลการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางทักษะของผู้เรียนในรายวิชากลองชุดทั้ง 6 รายวิชาของหลักสูตร ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล มหาวิทยาลัยรามคำแหง (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) พบว่า การออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริงควบคู่กับการฟังเชิงวิเคราะห์และ การรับรู้เชิงสุนทรีย์ มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทักษะด้านการบรรเลงกลองชุดของผู้เรียนให้มี ประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในมิติของเทคนิคเชิงลึก การรับรู้จังหวะ และการแสดงออกทางดนตรีใน บริบทของดนตรีร่วมสมัย รูปแบบการฝึกที่จำลองสถานการณ์จริงผ่านโครงสร้างของบทเพลง ตามลักษณะเฉพาะของแต่ละแนวดนตรี ซึ่งจะมีส่วนช่วยเสริมสร้างสมรรถนะเชิงปฏิบัติที่สอดคล้องกับ ความต้องการของอุตสาหกรรมดนตรีร่วมสมัย

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นอย่างสูง ที่ได้ให้การสนับสนุนทุนวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อให้ข้าพเจ้า นายอนุวัฒน์ เขียวปราง อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีสากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ดำเนินการ วิจัยในหัวข้อ “การสร้างสรรค์ดนตรีสนับสนุนสำหรับประกอบการแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ทักษะกลองชุด หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) มหาวิทยาลัยรามคำแหง” ได้อย่างสำเร็จลุล่วง

ทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในครั้งนี้ไม่เพียงส่งเสริมการพัฒนางานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ใน สาขาดนตรีสากลเท่านั้น หากยังมีบทบาทสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการพัฒนาทักษะเชิงวิชาชีพของผู้เรียนให้สามารถตอบสนองต่อบริบทของอุตสาหกรรมดนตรี ร่วมสมัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้าพเจ้าขอแสดงความซาบซึ้งใจต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ส่งเสริมโอกาสทางวิชาการ และการวิจัยอย่างต่อเนื่อง อันเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพทางวิชาชีพและการสร้าง องค์ความรู้ใหม่ในสาขาศิลปกรรมศาสตร์ต่อไป

รายการอ้างอิง

- Brechtlein, T. (1996). *The ultimate beginner series: Blues drums*. Alfred Music.
- Duperron, L. (2010). *The encyclopedia of drum fills*. Railroad Media, Inc.
- Rondinelli, B., & Lauren, M. (2000). *The encyclopedia of double bass drumming*. Modern Drummer Publications, Inc.
- Garibaldi, D. (1990). *Future sounds: A book of contemporary drum set concepts*. Alfred Music.
- Riley, J. (1994). *The art of bop drumming*. Manhattan Music Publications.
- Roscetti, E. (1998). *Funk & hip-hop drumming: The complete guide to the art and history*. Hal Leonard Corporation.